

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO
INŠPEKTORAT ZA JAVNI SEKTOR
Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 84
F: 01 478 83 31
E: gp.ijs@gov.si
I: www.ijs.gov.si

DOKUMENT JE ELEKTRONSKO PODPISAN!
Podpisnik: Mateja Jaklič
Izdajatelj certifikata: SI-PASS-CA
Številka certifikata: 00882223F300000000575
Potek veljavnosti: 09. 10. 2028
Čas podpisa: 27. 10. 2023 14:27
Št. dokumenta: 0610-433/2023-3131-8

Številka: 0610-433/2023-8
Datum: 27. 10. 2023

Upravna inšpektorica Inšpektorata za javni sektor izdaja na podlagi 307. f člena Zakona o splošnem upravnem postopku (v nadaljevanju ZUP)¹, v zadevi inšpekcijskega nadzora Javnega študentskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada RS, Dunajska cesta 20, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju Sklad), ki ga zastopa mag. Barbara Leder

ZAPISNIK O INŠPEKCIJSKEM NADZORU

Inšpekcijski nadzor je bil uveden na podlagi prejete pobude zaradi domnevnih nepravilnosti pri obravnavi vloge za dodelitev Zoisove študentskega štipendije.

Inšpekcijski nadzor je zajemal nadzor nad izvajanjem določb ZUP in procesnih določb Zakona o štipendiranju (v nadaljevanju ZŠtip-1)².

Inšpekcijski nadzor je na podlagi pregleda prejete dokumentacije in prejetih pojasnil Sklada, v prostorih Inšpektorata za javni sektor (V nadaljevanju IJS), opravila upravna inšpektorica mag. Mateja Jaklič.

Upravna inšpektorica je Skladu posredovala Osnutek zapisnika o inšpekcijskem nadzoru z dne 2. 10. 2023 z namenom, da se z vsebino ugotovitev seznanijo in nanj podajo morebitne pripombe. IJS je dne 9. 10. 2023 prejel pripombo, ki se nanaša zgolj na popravek navedbe uradne osebe, na vsebinske ugotovitve pa pripomb ni bilo.

1. PRISTOJNOST

Po določbi 307. člena ZUP nadzor nad izvajanjem tega zakona in drugih zakonov, ki urejajo upravne postopke, opravlja upravna inšpekcija. Upravna inšpekcija je pristojna tudi za nadzor nad izvajanjem upravnega poslovanja organov na podlagi 116. člena UUP.

Prvi odstavek 1. člena ZUP določa, da morajo po ZUP postopati upravni in drugi državni organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, kadar v upravnih zadevah, neposredno uporabljajoč predpise, odločajo o pravicah, obveznostih ali pravnih koristih posameznikov, pravnih oseb in drugih strank. V skladu s 3. členom ZUP se na upravnih področjih, za katera je z

¹ Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb.

² Uradni list RS, št. 56/13, 99/13 – ZUPJS-C, 8/16, 61/17 – ZUPŠ, 31/18 in 54/22 – ZUPŠ-1.

zakonom predpisan poseben upravni postopek, postopa po določbah posebnega zakona. Po določbah ZUP pa se postopa v vseh vprašanjih, ki niso urejena s posebnim zakonom.

2. POBUDA

Pobudnik očita, da je Sklad vlogo pobudnika za pridobitev Zoisove štipendije na podlagi *Javnega razpisa za dodelitev Zoisovih štipendij za posamezno raven izobraževanja za šolsko oziroma študijsko leto 2023/2024 (338. javni razpis)*³ obravnaval kot formalno nepopolno, ker k vlogi ni predložil potrdila o tem, da je bilo tekmovanje, ki ga vlagatelj uveljavlja kot izjemni dosežek, sofinancirano iz javnih sredstev. Očita, da ta dokument v javnem razpisu ni bil zahtevan oziroma je takšne narave, da bi si ga Sklad moral pridobiti sam po uradni dolžnosti. Tako si morajo po mnenju pobudnika, vlagatelji pri organizatorjih tekmovanj pridobivati potrdila oziroma podatke, s katerimi razpolaga ministrstvo. Nadalje očita, da Sklad zaradi takšnih zahtev zavrača vloge in s tem neupravičeno izloča določeno število vlog oziroma kandidatov in tako preusmeri sredstva iz sklada za Zoisove štipendije k drugim vlagateljem.

3. UGOTOVITVE

Sklad obravnava vlogo št. 1103-0-714/2023 z dne 17. 7. 2023 za dodelitev Zoisove štipendije, evidentirano pod št. 1103-0-714/2023. Z vpogledom v zadevo je upravna inšpektorica ugotovila, da je Sklad prejel vlogo dne 19. 7. 2023, dne 1. 9. 2023 pa stranki poslal poziv za dopolnitev vloge, št. 11030-714/2023-2 z dne 1. 9. 2023. V dopisu je uradna oseba navedla, da je vloga nepopolna, in jo mora stranka dopolniti še »s potrdilom organizatorja tekmovanja Logična pošast 2023, iz katere bo razvidno, ali je bilo tekmovanje sofinancirano iz javnih sredstev. Šteje se, da je pogoj financiranja izpolnjen, če je bil organizator tekmovanja kadarkoli v preteklih treh letih od datuma tekmovanj, na katerem je bil dosežen izjemni dosežek, upravičen do sofinanciranja za izvedbo tega tekmovanja na podlagi javnega razpisa neposrednega ali posrednega proračunskega uporabnika oziroma mu je bilo financiranje zagotovljeno neposredno s strani ministrstva, pristojnega za šolstvo. Iz potrdila mora biti razviden vir financiranja.« V dopisu je nadalje določen rok za dopolnitev 15 dni od prejema poziva in da bo v nasprotnem vloga obravnavana na podlagi že posredovane dokumentacije oziroma bo zahtevek zavržen v skladu z drugim odstavkom 67. člena ZUP.

Upravna inšpektorica je Sklad pozvala k podaji pojasnil v zvezi z zahtevo v javnem razpisu in očitki pobudnika.

Sklad je v odgovoru št. 061-2/2023-2 z dne 19. 9. 2023 in dodatno št. 061-5/2023-4 z dne 2. 9. 2023 pojasnil: »Sklad presoja izpolnjevanje pogojev za dodelitev Zoisove štipendije skladno z določbami ZŠtip-1 in Pravilnika o dodeljevanju Zoisovih štipendij⁴ (v nadaljevanju Pravilnik). ZŠtip-1 predpisuje pogoje za pridobitev Zoisove štipendije. Eden od pogojev je tudi izkazati vsaj en izjemni dosežek, ki so opredeljeni v 24. členu ZŠtip-1. V četrtem odstavku 24. člena ZŠtip-1 je določeno, da natančnejšo opredelitev in uveljavljanje izjemnih dosežkov s podzakonskim aktom določi minister, pristojen za delo.

³ Dostopen na: <https://www.srips-rs.si/storage/app/media/RAZPISI/338%20-%20ZOISI/Razpis%20Z%C5%A0tip-1%20-%202023-2024.pdf>

⁴ Uradni list RS, št. 35/14, 43/16, 32/17, 44/18.

Pravilnik jasno navaja pogoje za posamezen izjemni dosežek, ki jih mora vlagatelj izkazati, da se lahko posamezni izjemni dosežek obravnava. Prvi odstavek 5. člena Pravilnika določa, da so državna tekmovanja, sofinancirana iz javnih sredstev, tekmovanja, ki jih na podlagi javnega razpisa, sofinancira ministristvo, pristojno za izobraževanje ali Zavod Republike Slovenije za šolstvo in potekajo na državni ravni. Dalje drugi odstavek 5. člena Pravilnika določa, da ne glede na prvi odstavek 5. člena, so državna tekmovanja tudi tekmovanja iz znanja ali raziskovanja na državni ravni, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- organizator ima javno objavljen akt o organizaciji ali izvedbi tekmovanja;
- so organizirana v dveh ali več stopnjah, in sicer na ravni izobraževalne ustanove, občinsko ali regionalno;
- uvrstitev tekmovalcev na državno tekmovanje je možna le na podlagi rezultata na predhodni stopnji tekmovanja;
- so sofinancirana iz javnih sredstev in
- tekmovanja se pod enakimi pogoji lahko udeležijo udeleženci posamezne ravni ali stopnje izobraževanja ustreznih smeri vseh izobraževalnih ustanov v Republiki Sloveniji.

V točki 2 javnega razpisa (Pogoji) je tako navedeno, da mora vlagatelj izpolnjevati vse splošne in ustrezne posebne pogoje, ki jih določa ZŠtip-1. V točki 5.1. javnega razpisa je navedena zahtevana dokumentacija, ki jo mora predložiti vlagatelj za prijavo na javni razpis. Drugi odstavek te točke jasno določa, da je potrebno predložiti fotokopije dokazil o izjemnih dosežkih, ki jih uveljavlja, vključno z dokazili za vsak izjemni dosežek, da izpolnjuje predpisane pogoje. Predpisani pogoji za vsak posamezni dosežek so določeni v zgoraj navedeni pravni podlagi. Obenem pa so jasno povzeti tudi v Prilogi 1 javnega razpisa, ki je skladno s točko 2.2.1. sestavni del tega javnega razpisa, kjer je navedeno:

... »Državna tekmovanja so tudi tekmovanja iz znanja ali raziskovanja na državni ravni, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- organizator ima javno objavljen akt o organizaciji ali izvedbi tekmovanja;
- so organizirana v dveh ali več stopnjah, in sicer na ravni izobraževalne ustanove, občinsko ali regionalno;
- uvrstitev tekmovalcev na državno tekmovanje je možna le na podlagi rezultata na predhodni stopnji tekmovanja;
- **so sofinancirana iz javnih sredstev, pri čemer šteje, da je pogoj sofinanciranja iz javnih sredstev izpolnjen, če je bil organizator tekmovanja kadarkoli v preteklih treh letih od datuma tekmovanja, na katerem je bil dosežen izjemni dosežek, upravičen do sofinanciranja za izvedbo tega tekmovanja na podlagi javnega razpisa neposrednega ali posrednega proračunskega uporabnika oziroma mu je bilo sofinanciranje zagotovljeno neposredno s strani ministrstva, pristojnega za izobraževanje;**
- tekmovanja se pod enakimi pogoji lahko udeležijo udeleženci posamezne ravni ali stopnje izobraževanja ustreznih smeri vseh izobraževalnih ustanov v RS.«...

Iz javnega razpisa točka 5.1. v povezavi s Prilogo 1 in ostalimi določili javnega razpisa tako izhajajo zahteve po predložitvi določenih dokazil.

Sklad je iz javno dostopnih informacij pristojnega ministrstva ugotovil, da v letu 2022/2023 in v preteklih treh letih od datuma tekmovanja, to ni bilo financirano s strani ministrstva, pristojnega za šolstvo oziroma Zavoda RS za šolstvo. Ker glede izpolnjevanja pogoja »sofinanciranosti iz javnih sredstev« po drugem odstavku 5. člena Pravilnika, ne obstaja javna evidenca in v povezavi s 1. alinejo drugega odstavka 3. člena Pravilnika, ki določa, da mora vlagatelj vlogi priložiti

dokazila o izjemnih dosežkih, ki jih uveljavlja, vključno z dokazili o tem, da dosežek izpolnjuje pogoje iz tega pravilnika, je bil s strani dne 1. 9. 2023 izdan poziv za dopolnitev vloge št. 11030-714/2023-2. Enako glede uveljavljanja izjemnih dosežkov določa tudi 2. odstavek točke 5.1 javnega razpisa za dodelitev Zoisovih štipendij.«

- Upravna inšpektorica ugotavlja, da:
1. Uradna oseba Sklada o vpogledu v javne oziroma uradne evidence ni sestavila uradnega zaznamka v skladu z **določili 74. člena ZUP**, ki določa, da se o uradnih zapažanjih in ugotovitvah, ustnih navodilih in sporočilih ter okoliščinah, ki se tičejo samo notranjega dela organa, pri katerem se vodi postopek, se praviloma ne sestavi zapisnika: o tem uradna oseba napiše uradni zaznamek z navedbo kraja in datuma ter ga podpiše. Podpis ni obvezen, če se podatki o času in kraju zaznamka v elektronski obliki ter uradni osebi, ki ga je sestavila, samodejno evidentirajo v informacijskem sistemu za sprejem vlog, vročanje in obveščanje;
 2. Uradna oseba v dopisu za dopolnitev vloge št. 061-2/2023-2 z dne 19. 9. 2023 ni navedla pravne podlage za zahtevano dopolnitev, kar predstavlja **kršitev načela varstva pravic strank**. S tem v zvezi je Sklad že pojasnil, da so zaposlene že opozorili na navajanje pravnih podlag za zahtevane dopolnitve vlog, dodatno pa še, da je predmetna vloga za pridobitev Zoisove štipendije še vedno v obravnavi in o njej še ni odločeno, saj bo Sklad prejel še dodatna dokazila in bo skladno s tem nadaljeval postopek;
 3. Sklad v javnem razpisu v zvezi s sofinanciranjem iz javnih sredstev navaja (v *Prilogi 1, točka 2.2.1*) zahtevo iz **3. odstavka 5. člena Pravilnika**, ta pa dejansko oži zakonski pogoj državnih tekmovanj, sofinanciranih iz javnih sredstev. Pravilnik namreč določa dodaten pogoj, in sicer, da mora biti organizator tekmovanja kadarkoli v preteklih treh letih od tekmovanja, na katerem je prišlo do izjemnega dosežka, upravičen do sofinanciranja na podlagi javnega razpisa neposrednega ali posrednega proračunskega uporabnika, oz. mu je financiranje zagotovilo ministrstvo za šolstvo neposredno. Takšna dikcija podzakonskega akta nedvomno oži opredelitev v 24. členu ZŠtip-1, ki v 1. alineji 1. odst. za izjemne dosežke predpisuje le, da gre za najvišja mesta iz znanja ali raziskovanja na državnih tekmovanjih, ki so sofinancirana iz javnih sredstev. Določba Pravilnika je zato dejansko **v nasprotju s 153. členom Ustave**, po katerem morajo biti podzakonski predpisi in drugi splošni akti v skladu z Ustavo in zakonom. Enako je v neki drugi upravni zadevi Sklada že ugotovilo Višje delovno in socialno sodišče v Ljubljani (sodba Psp 51/2022 z dne 20. 4. 2022), kar bo upravna inšpektorica upoštevala pri odrejanju ukrepov ministrstvu.

3.1 Zaključek

Očitki pobudnika so deloma utemeljeni. Sklad pri obravnavi vloge ni navedel pravnih podlag za zahteve v dopisu, pri čemer je v zvezi z navedeno ugotovitvijo vodja Oddelka za štipendije in programe Ad Futura že posredovala napotilo za pravilno obravnavo vlog vsem zaposlenim, ki obravnavajo vloge za vse vrste štipendij na Skladu. Nadalje je bila ugotovljena kršitev pravil upravnega postopka pri izvajanju uradnih dejanj, ki so pomembna za nadaljnje delo organa, zaradi česar je posledično ugotovljeno nepregledno poslovanje Sklada, saj o vpogledu v evidence uradne osebe ne sestavijo uradnega zaznamka. Nadalje se ugotavlja, da je Sklad v razpisne pogoje sicer navedel zahteve iz veljavnih predpisov, iz katerih izhajajo tudi pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za pridobitev pravice, vendar pa so ti pogoji predpisani s pravilnikom in ne z zakonom

oziroma niso v skladu z zakonom, kar bo upravna inšpektorica upoštevala pri odrejanju ukrepov ministrstvu.

4. UKREPI

Upravna inšpektorica na podlagi 307. f člena Zakona o splošnem upravnem postopku

- 1. direktorici Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada RS, mag. Barbari Leder**

o d r e j a:

- da IJS pošlje poročilo o ukrepih, ki jih je izvedla, da do ugotovljenih nepravilnosti v bodoče ne bo več prihajalo.

Poročilo o izvedenih ukrepih z dokazili mora direktorica posredovati IJS na gp.ijs@gov.si do **20. 11. 2023.**

- 2. zaradi ugotovljenih nepravilnosti pod točko 3, ministru za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Luki Mescu**

p r e d l a g a:

- da v okviru svojih pristojnosti poskrbi za uskladitev Pravilnika o dodeljevanju Zoisovih štipendij z Ustavo RS, saj njegov 3. odstavek 5. člena oži zakonski pogoj državnih tekmovanj, sofinanciranih iz javnih sredstev iz 24. členu Zakona o štipendiranju, zato je določba Pravilnika o dodeljevanju Zoisovih štipendij v nasprotju s 153. členom Ustave, po katerem morajo biti podzakonski predpisi in drugi splošni akti v skladu z Ustavo in zakonom.

Rok za posredovanje odziva na predlog je do 20. 11. 2023 na gp.ijs@gov.si.

Mag. Mateja Jaklič
UPRAVNA INŠPEKTORICA
Inšpektorica višja svetnica

VROČITI:

- Javnemu štipendijskemu, razvojnemu, invalidskemu in preživninskemu skladu RS, gp@sklad-kadri.si
- Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, gp.mddsz@gov.si

